

Onderwerp **Situatie met betrekking tot lichtmasten op sportparken**

Steller **Ellen Brakel**

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon **0651843987**

Bijlage(n) **0**

Ons kenmerk

Datum **23-09-2020**

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Via deze brief informeren wij u over de situatie met betrekking tot de lichtmasten op de sportparken.

Rondom de sportvelden staan lichtmasten met daarop de armaturen gemonteerd voor de veldverlichting. Deze armaturen hebben een zeker gewicht en de masten zijn hoog en vangen wind. De belastbaarheid van de mast moet groot genoeg zijn zodat de veiligheid is geborgd. Recentelijk is vastgesteld dat er veiligheidsrisico's zijn.

De masten rondom de sportparken zijn niet regulier in een vervangings- of onderhoudsprogramma opgenomen. Dit betekent dat masten na initiële plaatsing niet zijn gekeurd en niet op basis van de resultaten van de keuring worden vervangen bij het einde van de levensduur.

In de afgelopen periode zijn conventionele lampen (armaturen) vervangen door LED-armaturen vanuit de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstelling. Daarbij hebben we ook gelijk de kwaliteitsnormen voor verlichting vanuit de KNVB meegenomen (trainingsveld of wedstrijdveld). De LED-armaturen zijn per definitie zwaarder dan een conventionele armatuur en hebben meestal een grotere windbelasting. Tevens zijn door de upgrade van verlichting sommige masten met meer armaturen uitgerust dan voorheen.

In Groningen bij sportpark Coendersborg werd zichtbaar meer beweging van de masten geconstateerd. De betreffende masten zijn gekeurd/geïnspecteerd. Het advies was deze direct te vervangen. Afgelopen zomer zijn deze ook daadwerkelijk vervangen. Deze masten waren oud en waren voorzien van meer LED-armaturen dan voorheen.

Bij deze vervanging werd pas duidelijk dat de masten aan de onderzijde (in de grond) gecorrodeerd zijn en bleken lasnaden deels gescheurd te zijn. De experts geven aan dat deze masten een risico vormden bij een stevige (herfst)storm.

Gelet op de situatie bij Coendersborg, heeft er eerst een onafhankelijke keuring/inspectie plaatsgevonden bij 79 masten (selecte steekproef). Bij deze steekproef zijn in ieder geval alle masten geselecteerd die van meer LED-armaturen zijn voorzien dan voorheen. Deze masten lopen immers het grootste risico vanwege de combinatie.

Resultaat is dat 55 van de 79 masten niet aan de veiligheidscriteria voldoen en bij voorkeur direct vervangen dienen te worden.

De keuring geeft niet direct inzicht in de oorzaak. Dit zal voornamelijk met de levensduur te maken hebben, mogelijke corrosie van binnenuit en/of metaalmoeheid. De zwaardere belasting heeft op de mast die in slechte staat is extra impact. Dit levert op zijn minst risico's met zich mee dat een mast ombuigt of in het uiterste geval omvalt. Deze risico's zijn nu en in de toekomst onacceptabel. Daarom gaan we per direct werken met veiligheidscertificaten om deze situatie in de toekomst te voorkomen en de veiligheid te kunnen borgen. De lichtmasten worden hiervoor regelmatig gekeurd.

Vervolgstappen

0-meting alle masten

Gelet op de resultaten, is inmiddels een opdracht gegeven om van alle masten in de gemeente Groningen de staat te beoordelen. De resultaten verwachten we begin oktober. Er zijn in totaal 464 masten binnen de gemeente Groningen.

Een eerste inschatting is dat in totaal circa 300 masten geen certificaat zullen ontvangen en het advies krijgen direct vervangen te worden. Deze inschatting is gemaakt op basis van een eerste indicatie van de leeftijd van de masten en het percentage 'afkeuren/direct vervangen' uit de eerste steekproef.

De ontstane situatie wordt zowel acuut als structureel in kaart gebracht. Dit moet resulteren in een zo spoedig mogelijke vervanging en/of maatregelen voor de masten en een structureel plan voor onderhoud, keuring en vervanging (inclusief kostenraming). Uit gesprekken blijkt overigens dat wij niet de enige gemeente zijn met een dergelijke situatie. Meer gemeenten zijn reeds geconfronteerd met de situatie dat masten niet regulier werden geïnspecteerd en vervangen.

Plan korte termijn en vervanging (middel)lange termijn.

We maken bij het plan van aanpak op korte termijn onderscheid tussen de acute situatie en geplande (structurele) vervanging van de overige masten op (middel) lange termijn op basis van een gedegen meerjarenplan.

We willen op basis van de grootste risico's en haalbaarheid qua levering en vervanging de grootste risico's eerst aanpakken. Denk daarbij aan de combinatie van leeftijd van de mast en de zwaardere belasting. Een exacte periode van uitvoering, voor de meest risicovolle masten, kan op dit moment nog niet worden gegeven. Naar verwachting zullen we een beperkt aantal masten op korte termijn kunnen vervangen en de meeste in en na de winterstop.

Risicobeheersing

We willen verenigingen die velden huren op de sportparken zo snel mogelijk het advies geven om vanaf windkracht 6 en/of onweer uit veiligheidsoverwegingen het sportveld te verlaten totdat vervanging heeft plaatsgevonden. Of totdat duidelijk is dat er geen risico's zijn.

Afhankelijk van het plan en de mogelijke termijnen voor vervanging, is het een mogelijkheid tijdelijk armaturen te verwijderen van de masten, zodat de belasting wordt verlaagd. Dit heeft wel tijdelijk impact op de lichtkwaliteit en brengt extra kosten met zich mee.

Dit is afhankelijk van de inschatting van de risico's op basis van de inspecties en de mogelijkheid tot acute vervanging. Dit wordt de komende periode duidelijk.

Communicatie

Naast het informeren van uw raad, worden vanzelfsprekend ook verenigingen en de sportkoepel geïnformeerd.

Financiële dekking

De constatering leidt tot zowel kosten op korte termijn gelet op de acute situatie als structurele kosten, waarvoor dekking moet worden gezocht.

Acute situatie

Op dit moment kunnen we een schatting geven van de acute kosten op basis van een eerste inventarisatie. Een eerste inschatting voor de acute vervanging van 300 masten levert een investering op van € 750.000,- exclusief BTW, hetgeen leidt tot structurele kapitaalslasten van circa € 28.000,- tot € 45.000,- (afhankelijk van de afschrijvingsperiode). Er is geen sprake van een actuele boekwaarde op de masten.

Wij stellen u voor om deze kosten te dekken uit het co-investeringsfonds (structureel deel). Uw raad heeft de bevoegdheid om hier een besluit over te nemen. Gezien de urgentie en het feit dat de veiligheid in het geding is, voelen wij ons nu genoodzaakt om hierop vooruit te lopen, voordat er mogelijke ongelukken ontstaan. Een aantal masten dient echt op korte termijn vervangen te worden. Het is daarom niet mogelijk om te wachten totdat we uw raad formeel kunnen vragen om hier eind dit jaar in het raadsvoorstel co-investeringsfonds een krediet voor beschikbaar te stellen. Wij rekenen erop dat u zich hierin kunt vinden. Uitgangspunt daarbij is dat de eerst globale

inschatting redelijk accuraat is en niet leidt tot een hogere investering.

Structureel

Er wordt gewerkt aan het actualiseren van de gehele meerjarenonderhoudsplanung sport. De structurele keuring, onderhoud en vervanging van de masten op (middel)lange termijn zullen hierin meegenomen worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee op dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.